

Tilannepäivitys Pk-yritysten reaaliaikaiseen taloustietoon perustuen 21.12.2023

- **Yhteenveto, Marraskuu 2023**
- **Julkisen sektorin kaikkien alojen yhteenlaskettu liikevaihto supistui marraskuussa -4,8 % verrattuna edellisvuoden marraskuuhun.**
- **Taloustilanne vaikuttaa edelleen negatiivisesti rakentamisen ja teollisuuden aloihin.**
- **Kuluttajavetoisten alojen kasvu heikkeni, kaupan ala painui pakkaselle verrattuna edellisvuoteen.**
- **Huolimatta hyvästä myynnin kehityksestä, matkailu- ja ravintola-alan (MaRa) osto-velkojen kierto hidastui edelleen.**
- **Yritysten välinen taloudellinen aktiivisuus pysyy ennätyksellisen alhaisena.**
- **Kaupan alan joulun ajan suunnitellut työtunnit ovat noin 15 % edellisvuotta alemmalla tasolla.**
- **MaRa-alan käteismyynti palasi vuoden 2019 tasolle. Kaupan alan käteismyynti on edelleen ennätyksellisen korkeaa.**

Lokakuun pienen elpymisen jälkeen palattiin takaisin laskevalle trendille. Pk-sektorin kaikkien alojen yhteenlaskettu liikevaihto supistui marraskuussa jopa -4,8 %. Kesän jälkeen jokainen kuukausi on ollut keskimäärin -2,6 % edellisvuotta heikompi.

Talouden vetureina marraskuussa toimivat kuluttajavetoiset alat, matkailu- ja ravintola-ala (MaRa) sekä taiteet ja viihde. Kaupan ala sen sijaan sukelsi marraskuussa -2 % pakkaselle. Kriisialoiksi luokitellut rakentaminen (-19 %) ja teollisuus (-12 %) supistuivat marraskuussa ennätyksellisen paljon. Jälkikäteen tarkasteltuna vaikuttaisi siltä, että lokakuun laskutus tehtiin monessa yrityksessä etupainotteisesti parantaen kassan tilannetta.

Käteismyynnissä jatkuu sama trendi kuin aikaisempinakin kuukausina, kaupan alan avoimien myyntipisteiden myynti vetää koko käteismyynnin ennätyksellisen korkeaksi verrattuna edellisiin vuosiin. Myös MaRa-alan alamäki nousi loppuvuodelle tyypillisellä tavalla kasvu-uralle.

Sekä MaRa että kaupan alat säästävät paitsi ostoissa myös teettämällä aiempia vuosia vähemmän työtunteja. Säästäminen näkyy myös siinä, että vastaanotettujen laskujen keskusumma on laskenut verrattuna vuoteen 2022.

Huolimatta MaRa-alan hyvästä käteismyynnistä, osto-velkojen kierto on edelleen hidastunut kertoen alan jatkuvista maksuvaikeuksista.

Uusi tilannepäivitys taas seuraavan kuukauden puolen välin jälkeen.

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina verrattuna edelliseen vuoteen

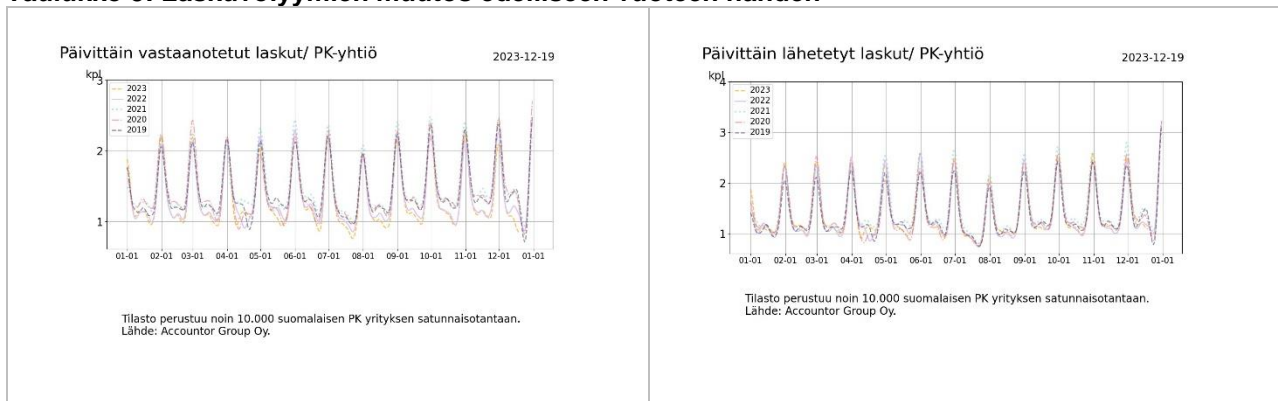
Keskimääräinen liikevaihdon muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina kaikille 1-10 hlö työllistävälle yrityksille painotettuna tilastokeskuksen 2018 yritysmäärillä	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	75 %	46 %	18 %	15 %	11 %	8 %	6 %	3 %	6 %	9 %	3 %	9 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	18 %	8 %	8 %	4 %	5 %	3 %	2 %	0 %	-1 %	2 %	-5 %	-1 %
Taiteet, viihde ja virkistys	71 %	48 %	16 %	8 %	11 %	1 %	7 %	13 %	6 %	14 %	20 %	7 %
Rakentaminen	4 %	-8 %	-14 %	-11 %	-8 %	-9 %	-10 %	-10 %	-17 %	-12 %	-19 %	-16 %
Koulutus	40 %	18 %	26 %	22 %	21 %	9 %	29 %	21 %	14 %	27 %	6 %	19 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	4 %	1 %	12 %	11 %	1 %	10 %	-3 %	-1 %	1 %	4 %	2 %	5 %
Informaatio ja viestintä	0 %	7 %	5 %	0 %	4 %	1 %	4 %	5 %	1 %	-1 %	4 %	4 %
Teollisuus	9 %	-2 %	-2 %	-9 %	1 %	-7 %	-7 %	-9 %	-9 %	-5 %	-12 %	-9 %
Muu palvelutoiminta	9 %	6 %	5 %	1 %	7 %	4 %	14 %	-6 %	1 %	7 %	-1 %	2 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	4 %	2 %	1 %	-1 %	-4 %	-2 %	-1 %	-2 %	-4 %	0 %	-1 %	2 %
Kiinteistöalan toiminta	-1 %	-6 %	-7 %	-6 %	-5 %	-5 %	-8 %	-2 %	-5 %	-1 %	7 %	10 %
Kuljetus ja varastointi	5 %	1 %	-1 %	2 %	3 %	1 %	1 %	0 %	0 %	8 %	0 %	2 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	6 %	1 %	5 %	4 %	5 %	2 %	8 %	5 %	0 %	5 %	-2 %	0 %

Taulukko 2: Ostojen ja muiden kulujen muutos

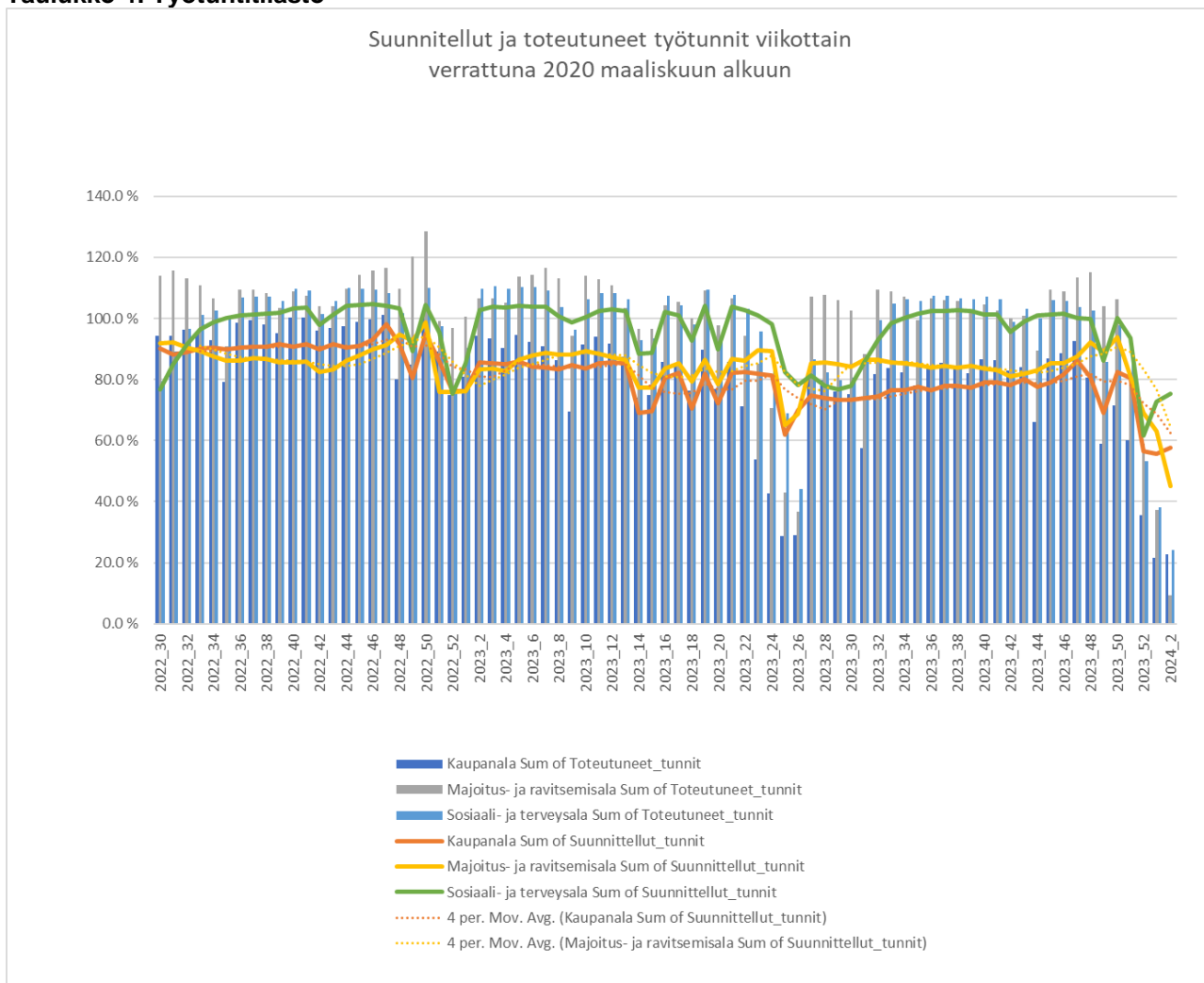
Keskimääräinen ostojen muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	32 %	13 %	6 %	6 %	-2 %	0 %	-5 %	-3 %	5 %	4 %	-1 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	17 %	13 %	12 %	8 %	5 %	0 %	-1 %	-6 %	0 %	-6 %	0 %
Taiteet, viihde ja virkistys	18 %	12 %	3 %	2 %	-2 %	-3 %	-6 %	-4 %	5 %	0 %	1 %
Rakentaminen	-3 %	-5 %	-7 %	-5 %	-9 %	-7 %	-6 %	-13 %	-10 %	-19 %	-35 %
Koulutus	5 %	2 %	8 %	-5 %	-3 %	-4 %	1 %	-4 %	3 %	-7 %	-2 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	2 %	8 %	11 %	10 %	11 %	5 %	14 %	18 %	15 %	11 %	2 %
Informaatio ja viestintä	6 %	2 %	-1 %	-5 %	-7 %	-7 %	-6 %	-9 %	-5 %	-5 %	-7 %
Teollisuus	-6 %	-5 %	-7 %	-5 %	-8 %	-5 %	-6 %	-8 %	-2 %	-8 %	-13 %
Muu palvelutoiminta	11 %	9 %	3 %	-3 %	2 %	-3 %	6 %	0 %	6 %	-2 %	8 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	4 %	5 %	-2 %	-4 %	-5 %	1 %	-3 %	-4 %	-2 %	-4 %	-4 %
Kiinteistöalan toiminta	2 %	11 %	5 %	2 %	0 %	7 %	3 %	3 %	1 %	-4 %	-5 %
Kuljetus ja varastointi	6 %	5 %	1 %	1 %	-3 %	-7 %	-7 %	-2 %	4 %	-2 %	-6 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	-2 %	-5 %	-7 %	-6 %	-4 %	-2 %	-1 %	-4 %	3 %	-2 %	-8 %

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

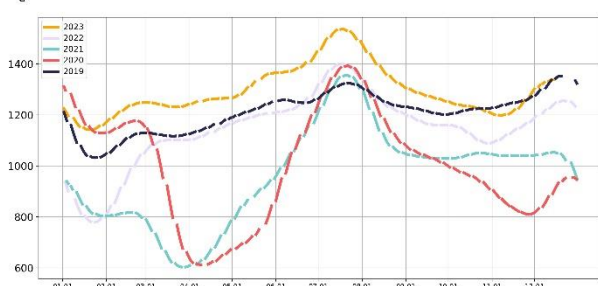
Taulukko 4: Työtuntitilasto

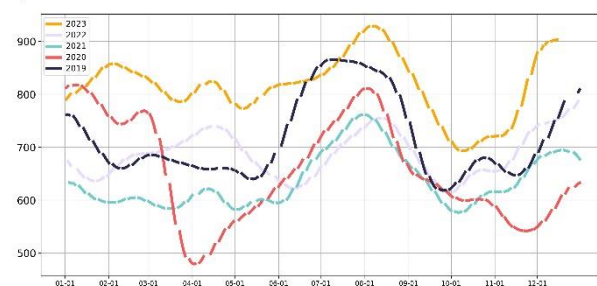
Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

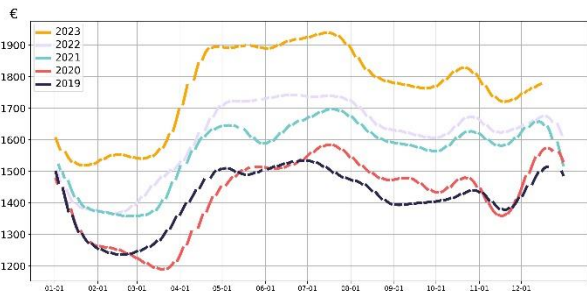
Päivittäinen keskimääräinen käteismyynti € / yritys (MaRa) 2023-12-19

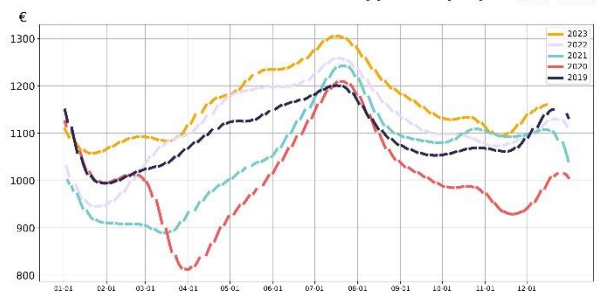
Päivittäinen keskimääräinen käteismyynti € / yritys (Taitteet ja viihde) 2023-12-19

Päivittäinen keskimääräinen käteismyynti € / yritys (Tukku- ja vähittäiskauppa) 2023-12-19

Päivittäinen keskimääräinen käteismyynti € / yritys 2023-12-19

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Ostolaskujen kiertonopeus päivinä	2022-06	2022-07	2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	33	30	32	29	30	29	32	35	37	38	37	41	43	43	44	42	46	47	52
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	19	14	19	15	19	16	16	17	19	21	20	24	24	24	23	23	21	23	20
Taiteet, viihde ja virkistys	23	20	19	21	20	20	22	24	24	26	27	31	30	31	33	32	33	35	36
Rakentaminen	17	17	16	17	17	17	19	19	20	22	21	24	23	23	22	21	22	24	26
Koulutus	11	14	12	14	11	12	15	15	14	14	15	14	15	17	17	19	18	22	17
Terveys- ja sosiaalipalvelut	27	29	34	31	31	31	32	32	32	32	29	35	32	32	35	34	35	36	36
Informaatio ja viestintä	21	22	22	22	22	25	24	26	27	27	30	30	30	31	33	34	33	35	33
Teollisuus	16	16	16	17	17	16	17	19	18	19	20	21	21	22	23	21	23	23	25
Muu palvelutoiminta	27	24	28	21	23	25	27	31	26	29	32	37	34	39	37	34	41	40	42
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	28	28	30	31	31	30	30	31	31	33	33	36	36	36	38	36	39	40	37
Kiinteistöalan toiminta	14	12	15	14	15	14	15	15	15	15	14	16	15	16	16	15	17	17	16
Kuljetus ja varastointi	22	21	22	21	22	20	19	19	19	22	21	22	21	22	22	21	22	22	24
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvot	13	18	19	18	19	18	18	16	18	21	19	27	19	20	19	18	18	22	22

Liite: Taulukoiden selitykset ja tilaston taustatiedot

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina

Taulukkoon on normalisoitu noin 10000 yrityksen liikevaihdon kehitys suhteessa viimevuoteen eri toimialoille. Otantaan valittavien yritysten määrä saattaa kuukausittain jossain määrin muuttua, josta johtuen luvuissa saattaa myös olla pieniä muutoksia aiemmin ilmoitettuihin lukuihin nähden. Yritysmäärän muutos johtuu siitä, että valitsemme mukaan vain yrityksiä, jotka ovat olleet mukana koko tarkastelujakson ja jakson pituuden kasvaessa osa yrityksistä saattaa pudota pois.

Taulukko 2: Ostojen suhteellinen muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Ostojen muutos kuvaa ostovolyymiä suhteessa edelliseen vuoteen. Tilastossa on mukana myös eläkevakuutusmaksut, verot ja muut tapahtumat jotka yritykselle kirjataan ostolaskuina. Ostovolyymien muutos arvioidaan prosentteina edelliseen vuoteen sekä toimialojen euromääräisenä muutoksena verrattuna edelliseen vuoteen.

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

Päivittäin lähetetyt laskut indikoivat taloudellista aktiivisuutta sekä myynnin kehittymistä. Vastaavasti päivittäin vastaanotetut laskut indikoivat PK-sektorin kulujen kehittymistä. Kuluissa ovat mukana suurimpina yksittäisinä kuluerinä ovat mm. ennakkovero, TYEL, YEL, vakuutukset, vuokrat. Muita liiketoiminnan kuluja ovat tyypillisesti esimerkiksi tuotannolliset ostot sekä työssä käytetty leasing kalusto, rahoituskulut, polttoainekulut, sähkö, vesi, luottokorttistot, matkakulut jne.

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Tilastossa seurataan suunniteltuja ja toteutuneita työtunteja kriisialoilla (Mara ja Kaupan alat) Tilastossa vertailun indeksitaso 100 % on maaliskuu 2020 alkuvuotot. Merkittävä osa tunneista kirjataan jälkikäteen, joten tilaston ajopäivän viikko ja suunniteltu tilaston ajopäivästä lasketut pari seuraavaa viikkoa vaikuttaisivat nykytilanteesta päivittyvän jälkikäteen ajopäivää korkeammalle tasolle. Tilaston ajopäivää uudempien viikkojen osalta on mieluummin seurattava muutosta edellisiin viikkoihin nähden koska se tulee jossain määrin ennustamaan tuntien lisäystä tai vähenemistä jatkoa ajatellen.

Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

Tilastossa seurataan käteismyynnin euromääräistä volyymiä sekä niiden yritysten joukkoa, jotka vastaanottavat käteismyynnitapahtumia. Käteismyynniksi lasketaan korttimyynti sekä käteistilitykset, kun ne suoritetaan yrityksen pankkitilille rahahuoltoyrityksen toimesta. Käteismyynnin arvo sisältää mahdollisen arvonnäisäveron. Käteismyynnitapahtumien kehitystä seurataan kriisitoimialoittain. Tilaston avulla voidaan arvioida, kuinka suuri osa yrityksistä on avoinna ja vastaanottaa käteistapahtumia verrattuna viime vuoteen. Valitut sekä vuoden 2019 että 2020 tilastoissa ovat samoja yrityksiä. Molemmissa tapahtumissa on muutaman päivän viive alkuperäiseen myyntitapahtumaan.

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Maksamattomat ostovelat osuutena keskimääräisestä kuukausittaisesta liikevaihdosta lasketaan kaavalla erääntyneet ostolaskut / kolmen edellisen kuuden kuukauden myynti. Ostovelkojen kiertonopeus lasketaan vastaavasti kaavalla 365*ostovelat/keskimääräiset edellisen kuuden kuukauden ostot.

Tilaston tausta

Accountor toimittaa tilanepäivityksen kerran viikossa kriisin ajan keskittyen kussakin päivityksessä tilastoista esille nouseviin erityispiirteisiin. Accountor konsernin kirjanpito-ohjelmilla hoidetaan yli 100.000 suomalaisen PK-yrityksen kirjanpito. Näistä asiakkaista osa on valinnut reaaliaikaisen täysin sähköisen taloushallinnon, jolloin ostolaskut, myyntilaskut sekä pankkitilitapahtumat näkyvät kirjanpidossa lähes reaaliaikaisesti saman työpäivän aikana. Tilastot antavat päiväkohtaisen tilannekuvan sellaisena kuin se on kirjanpitoaineistossa. Tilastoissa ei ole huomioitu esimerkiksi tulevaa laskutusta, jotka päivätään aiemmalle päivämäärälle, esim. edelliselle kuulle. Tällä on merkitystä varsinkin kuun vaihteen aikoihin ennen kuin kuun vaihteesta on kulunut keskimäärin vähintään 5 päivää. Tuntikirjauksia tekee noin 80000 työntekijää Sote, Mara ja Kaupan aloilla, Riippuen työehtosopimuksesta tunnit pitää suunnitella jo viikkoa tai kahta viikkoa ennen työn aloitusta. Käytännössä tilanne osalta toteutuneet tunnit kirjautuvat jälkikäteen viimeistään palkanmaksuajankohtaan mennessä. Tästä johtuen tunteja kirjataan jälkikäteen toteutuneiksi vielä muutama viikko takautuvasti.

Tilaston lähdeaineiston demografia

Accountor konsernin sähköisen taloushallinnon lähes reaaliaikaisista asiakkaista olemme satunnaisotannalla valinneet lähes 10.000 asiakasta, joiden sekä kirjanpito tiedot löytyvät sekä keväältä 2019 että nyt keväältä 2020 tehden vuosivertailun mahdollisimman luotettavaksi. Aineiston muuttamiseksi paremmin keskimääräistä yritystä kuvaavaksi olemme poistaneet keskimääräistä merkittävästi suuremmat yksittäiset tapahtumat, kuten yksittäiset suurimmat laskut (outliers) joita syntyy esim. koko varaston myynnin tai muun vastaavan liiketapahtuman yhteydessä. Lisäksi emme raportoi lukuja, joissa on vähemmän kuin 10 yrityksen tietoja.

Sähköisen taloushallinnon asiakkaat ovat tyypillisesti modernimpia yrityksiä, joissa yrittäjä haluaa olla paremmin selvillä yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja siten myös todennäköisesti valmiimpia kohtaamaan kriisin vaikutukset kuin perinteinen yrittäjä.

Tilastoissa ei tietosuojaan vuoksi huomioida toiminimiä tai esimerkiksi käteiskauppaa tekevää kuluttajille myyviä yrityksiä. Vastaavasti työvuorosuunnittelua ja tuntikirjauksia tekevät tyypillisesti vähintään 5 henkeä työllistävät yritykset, joten tilastossa ei ole mukana kaikkein pienimpiä yrityksiä.

Tietosuojusta

Accountor käsittelee tietoja ja tuottaa tilastoja tietosuojalainsäädännön ja sopimusehtojen rajoissa. Tiedot perustuvat taloushallintopalveluiden tarjoamisen/tuottamisen yhteydessä syntyneisiin tapahtuma/transaktiotietoihin ja niitä on käsitelty tilastollisin menetelmin. Käsiteltävät tiedot on aggregoitu siten, että yksittäistä yritystä ei ole mahdollista tunnistaa, lisäksi tietosuojapolitiikkamme mukaisesti tietoja julkistetaan ulos vain toimialakohteisesti ja keskiarvoina.

Petri Karjalainen

+358 40 741 6041

petri.karjalainen@finago.com

www.accountor.com